

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Martyrvm SS. Mavricii Et sociorum eius militum Thebæorum: Ex eo quod Eucherius Lugdunensis Episcopus conscripsit. Paſi sunt anno Christi 297.
Marcellini Papæ 2. Dioclet. & Maxim. Imp. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

quid
cum
nfer-
stolo
et, e-
mpu-
n no-
t eam
nfen-
m il-
ocat;
edni-
n ag-
n quo
eno-
tiig-
ndo-
us v-
nige-
gnem
dun-
fece-
lam-
tran-
filio-
tinus
osto-
hani-
alam
em E-
cùm
se vi-
od vt
cœ-
t vo-

pit voluptatem; fratremque Iphigeniæ, Beorū nomine, qui sororis opera à Matthæo expiatus Succedit ei
Beorus; fra-
ter Iphige-
niæ: & pè
37. annis regalem potestatem administrare voluit. Is cùm quinque & viginti annos natus regnare cœpisset, ad tres & sexaginta imperium pro- pagauit: Duobusque susceptis liberis, unum regnat. exercitui præfecit, alterū regni heredem instituit. Ita pace in Ecclesia Aethiopiaz cōstituta, Respublica Christiana illic Matthæi meritis ac precibus amplificata est.

MARTYRIVM SS. M AVRICII ET

sociorum eius militum Thebaeorum: Ex eo quod Vide C. Ba-
Eucherius Lugdunensis Episcopus conscripsit. ron. Tomo 2.
Pas̄i sunt anno Christi 297. Marcellini Papæ Annal. & Notat. in
2. Dioclet. & Maxim. Imp. 14. Roman.

DIOCLETIANVS Romanæ Reipubli- 22. Septē.
 cæ Princeps, cum ad Imperium totius
 orbis electus, omnes prouincias turbari
 quorundam præsumptione perspiceret, ad cō-
 sortium Imperij, vel laboris, olim sibi commi-
 litonem Herculeum Maximianum, Cæsarem Bagaudarū
 fecit: eumque contra Amandum & Aelianum, tumultus i- Gallia:
 qui tumultum in Gallia concitauerant, & fa-
 ctionis suæ Bagaudarum nomen imposuerant,
 destinavit. Cui ad supplimentum exercitus, le-
 gionem Thebaæ ex orientalibus militibus ire
 præcepit. Quæ legio sex millia, sexcentos sex-
 ginta sex viros validos animis, & instructos ar-
 mis, antiquorum Romanorum habebat exem-
 plo. Hi igitur milites Christianæ religionis ri- Thebaæ le-
 tum orientali traditione à Hierosolymitanæ gio à Zamb-
 urbis Episcopo susceperunt, fidemque sacram da, Episcopo

Sff 5 virtuti

*Hierosoly-
mitano Chri-
stiana fide
imbuta.*

*Eandem Ro-
me confir-
mant.*

*Octodorus
oppidum est,
in Sabaudia.*

*Thebae le-
gio impium
iuramentum
detestatur.*

*Agaunum
locus Sabau-
dæ est.*

*Mauricius,
Primice-
rius; Exupe-
rius, signifer
Candidus Se-
nator legio-
nis Thebæa-
na.*

virtuti & armis omnibus præponebant. Ad urbem quippè Romam itinere attingentes, mox apud beatum Marcellinum Vrbis Pontificem eandem Christianitatis fidem, quam acceperant, confirmauerunt, ut antè gladio interirent, quam sacram fidem leuiter violarent.

Electus igitur Maximianus Cæsar cum hoc militiæ robore præclarè instructus in Gallias tenderet, iamque superatis Alpibus, Octodoru venisset, mox idolis suis sacrificaturus exercitu cōuenire iussit; ut datis vtrinq; dexteris peraras dæmonibus consecratas iurarent, cōmuni Marte contra Bagaudarum turbas se pugnaturos, & non nisi victores è prælio discessuros: Christianos verò omnes, tanquam summos & capitales deorū inimicos, ferro flammaq; persecuturos. Quod vt primum ad Thebææ legionis peruenit notitiā, illa à nefando sacrilego que iuramento tota abhorrens, ut tati sceleris commitendi necessitatem declinaret, præterito Octodorensi oppido, ad locum, cui Agauno nomen est, octo millium spatio indè diffitum properant. Quo in loco cum sacri milites Thebææ legionis fessa post laborem tanti itineris curaturi corpora residerent, Maximianus Cæsar legionem requirens, eamque prætergessam esse intelligens, subito iracundia furore excandescens, misit eò satellites, qui legionem ad sacramentorum suorum sacrilegia reuocarent.

Erat eadem in legione Primicerius Mauricius; & signifer Exuperius; & Candidus Senator: qui ita militibus suis præerant, ut amore potius diuinitatis, quam terrore militari, obedi-

obedienda præciperent. Viri militaris gloriæ laude nulli secundi: virtute nobiles, fide in Deum nobiliores: erga Imperatorem fortitudine, erga Deum deuotione certabant. Igitur ut ex satellitibus à Cæsare missis intellêxere, milites omnes libâsse sacrificia; Cæsaremque iubere, ut legio festinanter reuertens, commilitonum pareret exemplo; illi protinus zelo fidei vehemenius inflammati, Atqui, inquiunt, vos Cæsari renunciate legonis virtutem ad bellorum usum paratam esse: ad committenda verò sacrilegia nequaquam. Nos enim unum verum, æternumque Deum, non impia dæmonium si nulacra, colimus; nos Christum Dei filium adoramus: eique, quam dedimus, fidem ad extremum vitæ spiritum inuolutam seruamus.

Cum hoc responso reuersi satellites, nunciant Imperatori, obstinatos legionis animos nullo modo in eo Imperatoris præceptis parere decreuisse. Quo auditio, Maximianus iracundiae facibus totus succensus: Ergone, inquit, milites mei Imperatoria præcepta & sacerdotum meorum ordinem spernunt? Quid? Itane celestis iniuria meo despiciui iungitur, & mecum pariter Religio Romana contemnitur? Sentiat cōtumax miles, me non solū mihi, sed etiam dijs meis dare posse vindictam. Iam igitur fidissimorum meorum turba festinet decimum quinque morti funesta sors præbeat. Discant æquali nece, quos ordo præmisserit moriendi, qualiter Maximianus vel sibi, vel dijs suis, hac seueritate dederit ultionem. Post hanc vocem, datum illico apparitoribus man-

*Nolunt de-
monibus sa-
crificare.*

*Crudele Ma-
ximiani mā-
datum.*

*Decimus
quisque è
Thebæa le-
gione truci-
datur, iuxta
vetus suppli-
cium, in de-
linquentem
exercitum
exercitiso-
litum.*

*Oratio præ-
clara S.
Mauricij ad
suas.*

Math. 26.

mandatum, vt ad legionem properent, & de-
cimum quemque ferro trucident. Neque sa-
nè perterritis animis Thebæa legio venien-
tes excepti carnafices; sed cuncti martyrij de-
siderio incredibiliter accensi inter se certa-
re, quis primus gloriösè mortis fructum
percipiat. Perfecto autem scelere, vt Octodo-
rum legio redeat, iubetur. Tunc Mauricius Pri-
micerius, paululum à satellitibus regijs segre-
gatus, ad legionem talem habuisse orationem
fertur.

Quod amore religionis nullam vobis Cæ-
sar is præceptum attulerit formidinem, com-
militones optimi, est sanè quod vestræ virtuti
gratuler plurimū. Gaudentibus quodammo-
dò animis ad necem glorioſam commilitones
vestros tradi vidistis. Quam timui, ne quisquā
quod armatis est facile, defensionis specie
beatissimis funeribus manus obuiam afferre
tentaret. Sed Christus Iesus, qui exemptum va-
gina Apostoli gladium propriæ vocis iuſſioni
recondidit, vestras planè mentes manusque
prohibuit, ne quisquam diuino operi mortali-
bus dexteris obſisteret. Haec tenus exempla fa-
cias inserta codicibus legebamus: iam nūc per
nosmetipſos, quos sequi debeamus, adspexi-
mus. Eccè vallatus sum commilitonum meorū
corporibus, quos de latere meo funestus satel-
les abstraxit. Adspersus sum crurore sanctorū,
& sacri sanguinis reliquias vestibus meis por-
to: num igitur eorū sequi necem dubito, quorū
admiror exemplum? & vacat cogitare, quid
Imperator iubeat, qui sorte mihi mortalitatis
æqualis est? Si habere aliquid virium Impera-
toris

toria præcepta potuissent, circa beatissimorum
trium puerorum corpora Regis Chaldeorum
valuisset incénum, nec ora leonum lacu clau- *Dan. 3.*
fus euadere Propheta potuisset. Sacra menta o-
lim dedisse nos memini, quod contemptu lu-
cis istius & desperatione vitæ Rempublicam
defenderemus. Iam tunc promisi mei corporis
vilitatem, & spospondi hanc Imperatoribus
fidem: nec tamen ullus mihi tunc regna cæle-
stia promittebat. Quid, Christo spondente, fa-
ciendum est, si hoc potuimus militiæ deuotio-
ne promittere? Quinimò fortissimi commili-
tones, olim deuotas animas subdamus precio-
fissimæ passioni. Sit nobis virilis animus, fides
inuiolata permaneat. Iam cerno ante tribunal
Christi stantes eos, quos neci paulò ante satel-
les regius deputauit. Illa vera gloria est, que e-
ternitatem beatæ vitæ huius breuitate merca-
tur. Aequali omnes animo, vna voce respon-
sum satellitibus demus, & id nunciemus: Mili-
ties quidem, Cæsar, tui sumus, & ad defensionē
Reipublicæ Romanæ arma suscepimus; nec vn-
quam aut desertores bellorum, aut prodītores
militiæ fuimus; aut ignauæ formidinis merui-
mus subire flagitium: Tuis etiam obtempera- *Magis obedias*
remus præceptis, nisi instituti legibus Chri- *re oportet*
stianis, dæmonum cultus & aras sanguine pol- *Deo quam*
lutas vitaremus. Comperimus præcepisse te, ut *hominibus.*
aut sacrilegijs pollueres Christianos, non de-
denis interfectis nos terreres. Non inquiras *En inquietum*
longius latitantes: nos omnes Christianos esse *eorum animis*
cognosce. Habebis potestati tuæ subdita om-
nium corpora: auctorem verò suum respicien-
tes Christum animas non tenebis.

Dixe-

*En quid pro-
mereatur
martyrium.*

*En inquietum
eorum animis
robur.*

1010 VITA MAURITII ET SOCIOR.

Dixerat hæc vir sanctus cùm protinus légio
fausta acclamatione dicta cōfīmat: satellites
verò cuncta ex ordine Cæsari nunciantes, mox
redeunt, vt iterum decimum renouata crudeli-
tate consumant. Nec recusat cœrviceſ ſuas per-
cuſoribus ſubdere gloriosus miles; donec nu-
merus martyrum completuſ, reliqui Octodo-
rum redire iubentur. Tunc verò Exuperius ca-
piductor correptis legionis ſuæ ſignis, hac cir-
cūſtates oratione conſirmat: Tenere quidē me,
commilitones optimi, ſeculariū bellorum ſi-
gna perſpicit: ſed non ad hæc arma prouoco;
non ad hæc bella animos vestros virtutemque
compello. Neque enim per hos gladios ad reg-
na cœleſtia properare potestis. Robore nobis a-
nimorum eſt opus, nihil hiſ armis. Projiciant
dexteræ noſtræ arma iſta cū ſignis militaribus:
quo mox, præſtante Christo, alia vobis ſigna in
regno cœleſti Exuperius monſtret. Vadat quin
imò funeſtus fateiles, & hæc truculentio Regi
nunciet: Milites ſumus, Imperator, tui: ſed ta-
men ſerui, quod liberè fatemur, Dei. Tibi mili-
tiam debemus, illi innocentia. A te ſtipendiū
laboris accepimus. ab illo vitæ exordium ful-
pſimus. Sequi Imperatorem in hoc ne quaquam
poſſimus, vt auſtorem noſtrū negemus Deū:
auſtorem, velis nolis, tuum. Nō nos aduerſum
te, Imperator, armauit ipſa, quæ fortissima eſt
in periculis, desperatio. Tenem⁹ ecce arma, &
non reſiſtimus: quia oſida hæc corpora morti-
libenter ſubdiuſus, vt animas ad æterna gaudia
præmittamus. Si quid in nos ultrà ſtatueris, ig-
nem, tormenta, farrum; ſubijci parati ſumus:
Christiani ſumus, perlequi Christianos non
poſſuſ

Rursus deci-
mū quif-
que cœditur.

S. Exuperij
ſigni feri-
gregia ad mi-
litias oratio.

Desperatio
fortissima in
periculis.

possimus. Inexpugnabiles istius legionis animos Cæsar agnosce. Tela proiecimus: exarmatas quidem dexteras satelles tuus, sed armatū fide catholica pectus inueniet. Occide, prosterne: secandas gladijs ceruices præbemus intrepidi. Hęc nobis iucundiora sunt, dummodo te cum sacrilegis tuis cōtempto, ad regna iam cælestia properamus.

*En eximiam
martyrum
constantiam.*

Cum hisce mandatis remeans ad Maximianum satelles, nūciat obstinatos in Christi fide virorum animos nullo vel terrore vel mortis supplicio inflecti posse. Tunc verò Cæsar totus in furorem ac rabiem versus, quasi nihil suisset iterato scelere perpetratum, iubet properè ire exercitū, legionemq; vniuersam crudeli ferro funditus delere. Nec mora: Circumfusa beatā legionem carnificū turba ferrum stringit; Deoque suas animas fideli mortis professione cōmendantē immanissima tyrannide obtruncat. Licebat tum illic opertā iustorum corporibus terram cernere; sanguinisque preciosi riuiulos fluere; crudele quidem hominibus spectaculū sed Deo preciosum: qui purpuratas martyrū animas in cælū recepit. Peracta verò cede, inter omnes percussores præda diuiditur. Dederat namque facultatem Maximianus, ut quisquis

*Diuiditur
præda à scarijs.*

*Cæsar totam
legionem
deleri iubet.*

*Cæduntur ad
vnum omnes
reliqui mar-
tyres.*

Qui cum ad epulas pro ætatis veneratione ab omni-

*S. Victor mi-
les.*

1012 VITA MAVRITII ET SOCIOR.

omnibus rogaretur, requirere cœpit, quænam esset causa lætitiae, quod inter tot corpora interemotorum, gaudentes exultatēsque possent milites epulari. Dic̄tum est à quodam, quod legio Christianę studio legis, ceremonias Romanas cultumque deorum pariter contemnens data esset neci, ut disciplinae militaris ordo se uerius deinceps teneretur. Tum vīctor altè trahens gemitum, grauiterque suspirans, detestatus conuiuas, detestatusque conuiuiū, exclamat:

*Victoris Veterani militis Virilis.
Vox.*

Heu me, qui per tot annorum militiam ad hanc ætatem veni, & in hac legione militare non merui. Quām benē inter tales, gloriose mortis honore donatos, finem vitæ inuenire potuissim? Saltem, si commilitare indignus eram, vel me antè has duas horas viandi necessitas detulisset, ut senilis pectoris crux, tantorum virorum victimis misceretur. Obtulerā corpus hoc neci, dummodo tantæ laudis confortio non carerem.

Talia dicentem prophanorum statim turba vallauit, quæ, vtrum Christianus esset, responderem minaciter iubet. At ille paululum oculos ad cælum erigens, tali percunctantibus sermone respondit: Longus me viuendi usus ad hanc quam videtis, perduxit ætatem. Quæcunque in hoc mundo aguntur, aut studium reperit, aut rerum volubilitas agit, aut varius semper casus infestat. Quodcumque volumus, optamus, scimus, aut cupimus; totus mundus caligine submersus, tenebris circumfluentibus latet, nisi nobis aut viam Christus ostenderit, aut lumen Christi affulserit. Quod ego fideli mente perpendens, utinam ultimo contester affectu: quod

*quam vanus
mundus.*

quod si me ad tempus paulò antè trucidatæ legiōnis itineris necessitas detulisset, conuiuijs & epulis vestris horum funerum confortium prætulisse. Sed iam nunc præstabit Christus, ut Christianum me, vel ob professionem meā, transire ulterius per beata funéra non sinatis. *Trucidatur s. Vittor.*

Hæc eum loquentem subita percussoris obtrūcat insania: Ita vir sanctus confortium sanctorum celeri confessione promeruit, cæterisque martyribus eo in loco, sicut morte, ita est honore coniunctus.

VITÆ S. *EMMERAMMI, RATISBO- * al. *Hieme-*
nensis Episcopi & Martyris: Ex ijs quæ extat a- *rammi.*
pud V. P. Laurent. Sur. ex Cyrino Ratissonensi *Vide C. Bar.*
Antistite. Claruit anno Domini septingentesimo *ron. in No-*
quinquagesimo. *tat. ad mar-*
tyr Rom.

EMERAMMVS in partibus Aquitaniae antiqua vrbe Piçtauio oriundus, ab ipsis pene incunabulis multis magnisque pie- tatis ornamentis egregiè decoratus, postquam 8. anno 22. Septē. omnibus imbuisset, ad summum Episcopatū fit Episco honorem peruenire meruit. Erat vir cùm alijs *pm,* corporis animique dotibus ornatissimus, tum præcipuis naturæ adiumentis ad informandos disciplinis & virtutibus animos præclare instructus. Neque sanè, quod à Deo acceperat, talentum humi defodit, sed prudenter nō minus quam sagaciter expendit: deditque operā, ut quotidie ipsum multiplicato fœnore cum magno cordis gaudio reciperet. Erat ei tātum tamque ardens Dominicas oues pascendi desi-

Ttt deriu.m,

Egregiæ do-
tes animi in
Emmeramo.